

Kungl. Tekniska högskolan
Universitetsstyrelsen
100 44 Stockholm

Kungl. Tekniska högskolans hantering av överklaganden

Högskoleverket genomförde den 27 november 2012 ett särskilt tillsynsbesök vid Kungl. Tekniska högskolan (KTH) för att särskilt granska lärosätets hantering av överklaganden.

Universitetskanslersämbetet fastställer den bifogade tillsynspromemorian från besöket.

Av 2 kap. 2 § högskoleförordningen (1993:100) framgår att styrelsen för en högskola ska ha det ansvar och de uppgifter som följer av 3 § myndighetsförordningen (2007:515). Det innebär bl.a. att styrelsen ansvarar inför regeringen för verksamheten och ska se till att den bedrivs effektivt och enligt gällande rätt.

Högskoleverket har flera gånger tidigare uppmärksammat KTH på brister i hanteringen av överklaganden utan att lärosätet kommit tillrätta med problemen. Universitetskanslersämbetet anser det därför motiverat att nu uppmärksamma KTH:s styrelse på problemen. Ämbetet förutsätter att universitetsstyrelsen ser till att åtgärder vidtas för att komma tillrätta med bristerna.

Universitetsstyrelsen bör senast den **20 december 2013** redovisa för Universitetskanslersämbetet vilka åtgärder som lärosätet har vidtagit med anledning av ämbetets granskning.

Beslut i ärendet har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av verksjuristen Mikael Herjevik i närvaro av chefsjuristen Christian Sjöstrand. I den slutliga handläggningen har även verksjuristen Jörgen Yng deltagit.

Lars Haikola

Mikael Herjevik

Bilaga:

Tillsynspromemoria 2013-06-25

Kopia till:

Rektor

Kungl. Tekniska högskolans hantering av överklaganden

Sammanfattning

I denna promemoria riktar Universitetskanslersämbetet allvarlig kritik mot Kungl. Tekniska högskolan (KTH) för lärosätets hantering av överklaganden. Ämbetet har mot bakgrund av tidigare kritik och påpekanden genomfört ett särskilt tillsynsbesök för att granska KTH:s hantering på området. Tillsynsbesöket visar att det förekommer omfattande och allvarliga brister i KTH:s hantering av överklaganden. Bristerna förekommer framför allt i studentärenden. Universitetskanslersämbetet är sammantaget starkt kritiskt till hanteringen av överklaganden vid KTH. Ämbetet är också starkt kritiskt till att KTH – trots tidigare kritik och påpekanden från Högskoleverket – inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att komma tillrätta med problemen.

Bakgrunden till tillsynsbesöket

Justitieombudsmannen (JO) har med utgångspunkt i förvaltningslagens bestämmelser i flera ärenden uttalat att en myndighet ska överlämna överklaganden och övriga handlingar i ärendet till överinstansen utan dröjsmål, och att handläggningstiden i normalfallet inte bör överstiga en vecka.

Högskoleverket konstaterade i samband med ett tillsynsbesök vid Kungl. Tekniska högskolan (KTH) år 2005 brister i lärosätets hantering av överklaganden. Verket ansåg att tiden för överlämnande av överklaganden till Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH) var oacceptabelt lång (rapport 2006:36 R).

Frågan behandlades därefter i Högskoleverkets rapport *Högskolornas handläggning av överklaganden* (rapport 2006:51 R). Högskoleverket konstaterade i rapporten att universitet och högskolor överlag hade för långa handläggningstider. KTH redovisade i anslutning till rapporten att handläggningstiderna för överlämnande av överklagande i anställningsärenden var fyra till fem månader och tre till fyra veckor i studentärenden. Högskoleverket framhöll JO:s uttalanden om att överklaganden ska överlämnas inom en vecka.

År 2007 kritiserade Högskoleverket KTH för dröjsmål att överlämna ett överklagande i ett anställningsärende till ÖNH. Handläggningstiden för att överlämna överklagandet var i det då aktuella ärendet drygt åtta månader (Högskoleverkets beslut 2007-10-31, reg.nr 31-2950-07).

2013-06-25

Reg.nr
32-180-13

I november 2009 gjorde Höskoleverket en uppföljning av tillsynsbesöket år 2005 för att utreda vilka åtgärder KTH vidtagit med anledning av ställningstagandena i rapporten från tillsynsbesöket. Höskoleverket fann att även om KTH fortfarande inte helt uppfyllde JO:s krav tycktes handläggningstiderna ha kortats väsentligt. KTH redovisade i samband med uppföljningen att man bl.a. avsåg att besluta om huruvida generella interna föreskrifter rörande den närmare handläggningen av överklagade studentärenden skulle införas i KTH-handboken. Höskoleverket ansåg dock att frågan var av en sådan vikt att den måste följas upp ytterligare (Höskoleverkets beslut 2009-11-19, reg.nr 31-4358-07).

KTH:s hantering av ett överklagande behandlades återigen i ett beslut av Höskoleverket den 13 december 2011 (reg.nr 31-3507-11). I ett anställningsärende hade ett överklagande från 2007 aldrig överlämnats till ÖNH. Höskoleverket var starkt kritiskt till KTH:s handläggning. Mot bakgrund av verkets tidigare uttalanden och vad som framkom i ärendet fann Höskoleverket skäl att under 2012 besöka KTH för att närmare granska hanteringen av överklaganden.

Rättsregler m.m.

I enlighet med 7 § förvaltningslagen (1986:223) ska varje ärende där någon enskild är part handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att säkerheten eftersätts.

Ett ärende hos en myndighet avslutas normalt med ett beslut. Det framgår av 21 § myndighetsförordningen (2007:515) att det för varje beslut i ett ärende ska upprättas en handling som visar bl.a. dagen för beslutet, beslutets innehåll och vem som har fattat beslutet.

Vilka beslut av en högskola som får överklagas till ÖNH framgår av 12 kap. 2 § högskoleförordningen (1993:100).

Hur beslut överklagas anges i 23-30 §§ förvaltningslagen. Där framgår i huvudsak följande. Ett beslut överklagas skriftligt och ges in till den myndighet som har meddelat beslutet inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Den myndighet som har meddelat det överklagade beslutet prövar om skrivelsen med överklagandet har kommit in i rätt tid. Har skrivelsen kommit in för sent, ska myndigheten normalt avvisa den (undantag föreskrivs i 24 § andra och tredje stycke). Skrivelsen ska inte avvisas, om förseningen beror på att myndigheten har lämnat klaganden en felaktig underrättelse om hur man överklagar. Om skrivelsen inte avvisas ska den myndighet som har meddelat beslutet överlämna skrivelsen och övriga handlingar i ärendet till den myndighet som ska pröva överklagandet.

Ett överklagande av en myndighets beslut förfaller, om myndigheten själv ändrar beslutet så som klaganden begär. Myndigheten kan själv ändra beslutet om det innehåller en uppenbar oriktighet till följd av myndighetens eller någon annans skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende. Innan rättelse sker ska myndigheten ge den som är part tillfälle att yttra sig, om ärendet avser myndighetsutövning mot någon enskild och åtgärden inte är obehövlig. Myndigheten ska även ändra beslutet genom omprövning om det är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, om det kan ske snabbt och enkelt och utan att det blir till nackdel för någon enskild part. Skyldigheten

2013-06-25

Reg.nr
32-180-13

gäller även om beslutet överklagas, men inte om myndigheten redan har överlämnat handlingarna i ärendet till en högre instans eller om det i annat fall finns särskilda skäl mot att myndigheten ändrar beslutet. Har en skrivelse med överklagande avvisats på grund av att den har kommit in för sent, får avvisningsbeslutet överklagas i samma ordning som beslutet i huvudsaken.

När det gäller tiden för överlämnande av ett överklagande till överinstansen har JO uttalat att tiden i normalfallet inte bör överstiga en vecka när en omprövning inte görs (se JO:s ämbetsberättelse 1998/99 s. 443). JO har vidare uttalat att den omständigheten att beslutsmyndigheten finner det lämpligt att bifoga ett eget yttrande över överklagandet inte får medföra att tiden utsträcks med mer än några dagar (se t.ex. JO:s ämbetsberättelse 2002/03 s. 424 och JO 2003/04 s. 179).

Högskoleverket har i rapporten *Högskolornas handläggning av överklaganden* (2006:51 R) ställt upp en kortfattad lista över vad en högskola kan och bör göra med ett överklagande. Rapporten innehåller också information om vad högskolan inte ska göra. Det ges också exempel från olika lärosäten på vad man kan göra för att förkorta handläggningstiderna.

Tillsynsbesöket vid KTH 2012

Inför tillsynsbesöket inhämtade Högskoleverket vissa uppgifter från KTH om hanteringen av överklaganden samt uppgifter från KTH:s centrala diarium. Uppgifter inhämtades också från ÖNH:s diarium. Verket tog även del av vissa handlingar hos ÖNH som avsåg ärenden från KTH.

Den 27 november 2012 genomförde Högskoleverkets företrädare, verksjuristerna Jörgen Yng och Mikael Herjevik, tillsynsbesöket vid KTH. Besöket inleddes med ett möte med CE, chef för juridiska avdelningen, KJB, chef för avdelningen för utbildningsadministration, HR, administrativ chef vid skolan för teknikvetenskap (SCI-skolan), JG, handläggare av lärartillsättningar, DL, förvaltningsjurist, och KH, registrator.

Verkets företrädare besökte därefter skolan för teknikvetenskap och gjorde vissa stickprovskontroller av handlingar. Besöket avslutades hos lärosätets registrator där ytterligare kontroll av handlingar gjordes.

KTH har efter tillsynsbesöket getts tillfälle att kommentera resultaten av utredningen.

Högskoleverkets uppdrag att utöva tillsyn över universitet och högskolor har sedan den 1 januari 2013 övertagits av Universitetskanslersämbetet. Ärendet har därför förts över till ämbetet och bytt registreringsnummer från 30-813-12 till 32-180-13.

2013-06-25

Reg.nr
32-180-13

Utredningen

Handläggningstider för överklagade ärenden vid KTH

Högskoleverket har inhämtat utdrag från KTH:s centrala diarium som visar samtliga registrerade överklaganden hos lärosätet för perioden 2011-11-01 – 2012-10-31. Tidpunkten för när dessa överklaganden kom in till KTH har kontrollerats genom granskning av handlingar i det samordnade antagningssystemet för högskoleutbildning och ÖNH:s arkiv. Från ÖNH:s diarium har inhämtats uppgifter om samtliga ärenden gällande KTH under samma tidsperiod (bl.a. uppgift om klagandens namn och när ärendena kom in till ÖNH). Uppgifterna från KTH respektive ÖNH har sedan jämförts för att ge en samlad bild av lärosätets handläggningstider för överlämnande av överklagande till ÖNH.

Den jämförande granskningen visar följande. Av de 78 ärenden som överlämnades till ÖNH under den aktuella perioden hade endast sex ärenden överlämnats inom en vecka från det att överklagandet kommit in till KTH. Sammanlagt 64 ärenden hade en handläggningstid för överlämnande till ÖNH på mer än två veckor från det att överklagandet kom in till lärosätet. Några ärenden utmärkte sig särskilt med handläggningstider från några månader upp till två år. Den genomsnittliga handläggningstiden (de ärenden som hade särskilt lång handläggningstid undantagna) var 31 dagar.

När det gäller fall där handläggningstiden för överlämnande av överklaganden varit särskilt lång har Högskoleverket tagit del av de aktuella ärendeakterna hos ÖNH. Sex av dessa ärenden, som kom in till ÖNH i februari respektive juni 2012, gällde antagning till utbildning vid KTH höstterminen 2010. Dessa överklaganden kom alla in till lärosätet redan i maj-juni 2010. Handläggningstiden för att överlämna överklagandena till ÖNH har varit från ett år och åtta månader upp till drygt två år. I ett av ärendena biföll ÖNH överklagandet, drygt två år efter att överklagandet kommit in till KTH. Den långa handläggningstiden vid lärosätet föranledde ÖNH att överlämna en kopia av sitt beslut till Högskoleverket (beslut 2012-06-15, reg.nr 33-206-12).

I ett ärende kom överklagandet, upprättat i ett särskilt formulär rubricerat ”Appeals form”, in till KTH i april 2012. Istället för att skyndsamt överlämna detta till ÖNH visar handlingarna att KTH inledde en utredning huruvida den klagandes avsikt var att överklaga eller om det berodde på ett missförstånd. Först på en direkt begäran av den klagande överlämnades överklagandet till ÖNH i september 2012 (KTH:s dnr VS-2012-0076).

Granskningen visar också att under perioden 2011–2012 fick ÖNH inte in ett enda överklagande från KTH avseende tillgodoräknande av utbildning, anstånd med att påbörja studier eller studieuppehåll. Avsaknaden av överklaganden i dessa ärenden har föranlett Universitetskanslersämbetet att särskilt granska om det beror på bristande information om möjligheten att överklaga.

2013-06-25

Reg.nr
32-180-13

Hantering av överklaganden vid KTH

Sammanfattningsvis har följande framkommit genom de frågor som ställts av Högskoleverket inför besöket samt genom de samtal som verkets företrädare haft med KTH:s företrädare vid besöket.

Överklaganden av beslut som fattats av avdelningen för utbildningsadministration, hanteras centralt vid KTH. Ärendena registreras i det centrala diariet. Även ärendena om anstånd med att påbörja studier registreras i förvaltningens diarieserie för studentärenden. Det finns vissa administrativa rutiner för hanteringen av överklaganden på antagningsområdet. En person är huvudansvarig för hanteringen av överklaganden samt för hålla de administrativa rutinerna uppdaterade och se till att de kommuniceras inom verksamheten. Den huvudansvarige har också ett uppföljningsansvar. Detta för att säkerställa en likabehandling av ärenden. KTH hanterar i samband med antagningen många frågor och samtal kring sådant som inte går att överklaga. Dessa leder inte alltid till ett skriftligt överklagande. När KTH omprövar sitt beslut till den klagandes fördel (upprättning) sker inget överlämnande av överklagandet till ÖNH.

Det finns ingen särskild blankett för att ansöka om anstånd med att påbörja studier. Studenten hänvisas i stället till information på KTH:s webbplats. Där finns dock ingen information om hur man överklagar ett avslag på en ansökan om anstånd. Vid mötet med Högskoleverket framförde KTH:s företrädare att man har en pragmatisk syn på hanteringen och att man inte upplyser studenterna om att de kan lämna in en formell ansökan för att få ett beslut, som går att överklaga. De framförde också att man kan bli bättre på att kommunicera vilka beslut som är överklagbara.

Övriga överklagade studentärenden hanteras ute på KTH:s skolor, där de överklagbara besluten fattas. Varje skola registrerar ärenden om tillgodoräknande och studieuppehåll i sina egna diarieserier. Vid någon skola löses många frågor genom kontakt med studievägledningen och beslut rörande t.ex. tillgodoräknanden sker ofta i dialog med studenten, så att han eller hon därför förstår ett eventuellt negativt beslut. Alla avslagsbeslut som är överklagningsbara ska dock förses med överklagandehänvisning.

I studieuppehållsärenden sker ofta ett muntligt förfarande. Det fattas inga särskilda beslut utan studieuppehållet registreras direkt i studieregistret Ladok och studenten får ett utdrag där detta framgår. Hanteringen skiljer sig dock mellan olika skolor vid KTH. Efter tillsynsbesöket har emellertid KTH tillagt följande. Det vanliga handläggningssättet är att prövning sker efter att studenten fyllt i en blankett om ansökan om studieuppehåll. Huvudregeln är sedan att ansökan beviljas skriftligt. Att beviljande av studieuppehåll registreras direkt i Ladok utan skriftligt beslut är, enligt vad som uppgavs vid tillsynsbesöket, något som sker på skolan för teknikvetenskap, men det är inte det vanliga förfarandet vid KTH, har lärosätet uppgett.

Blanketter för ansökan om tillgodoräknande finns på KTH:s webbplats. Sidan två av blanketten innehåller en överklagandehänvisning. Enligt informationen där ska överklagandet ges in inom tre veckor efter det att beslutet meddelats.

2013-06-25

Reg.nr
32-180-13

Överklaganden gällande högre läraranställningar kommer in till den centrala registraturen. Det är rektor som avger yttranden i ärendena. Överklagade anställningsärenden hanteras av en handläggare vid förvaltningen. Handläggaren har utarbetat en informell handläggningsordning för överklaganden. KTH har efter tillsynsbesöket påpekat att personalavdelningen har arbetat med att förbättra handläggningen bl.a. genom att upprätta rutiner för att säkerställa att överklagandena lämnas över till ÖNH inom en vecka.

Även överklaganden rörande personalärenden inom förvaltningen registreras hos KTH:s centrala registratur. Yttranden till ÖNH lämnas av förvaltningschefen. När det gäller andra anställningar än högre lärartjänster (inkl. s.k. TA-personal) sänds överklagandet till den lokala registraturen på aktuell skola. Skolorna har egna rutiner för handläggningen.

Överklaganden av disciplinärenden inkommer till centrala registraturen. Rättidsprövning sker av ansvarig handläggare vid juridiska avdelningen och handlingarna sänds sedan omgående till Förvaltningsrätten.

Vid tillsynsbesöket anförde KTH:s företrädare även följande. Nya rutiner för hantering av överklaganden vid KTH är under utarbetande. De gamla rutiner som har funnits är inaktuella och innehåller bl.a. hänvisning till den numera nedlagda överklagandenämnden vid KTH. Man är medveten om problemet med handläggning av överklaganden i anställningsärenden och kommer att arbeta för att komma till rätta med problemen. Handläggningen har traditionellt skötts av personer som har arbetat länge inom organisationen men som idag gått i pension. De rutiner som utarbetats genom åren har endast funnits hos dessa personer och har inte blivit nedtecknade. KTH har även haft problem med hög personalomsättning. KTH försöker idag skapa nya rutiner som bättre överensstämmer med de krav som ställs. Viljan finns att göra rätt.

Efter tillsynsbesöket har KTH tillagt följande. De långa överklagandetider som framkommit avseende antagningsärenden har varit okända för lärosätets juridiska avdelning. För antagningsenheten var problemet med långa överklagandetider inte okänt, varför enheten börjat vidta åtgärder. Tillsynsbesöket har visat att det förbättringsarbete som påbörjats vid enheten inte bara är nödvändigt utan behöver intensifieras och kan behöva stöttas och följas upp av juridiska avdelningen.

Skolan för teknikvetenskap

Vid besöket på skolan för teknikvetenskap begärde verket ut en sammanställning av registrerade ärenden under 2012 om tillgodoräknande och studieuppehåll. Tio ärenden valdes sedan slumpvis ut för särskild granskning. Samtliga ärenden rörde tillgodoräknande. Det fanns inga ärenden om studieuppehåll registrerade i skolans diarium. Enligt uppgift beviljas studieuppehåll regelmässigt direkt i Ladok.

Syftet med stickprovgranskningen var främst att kontrollera vilken information som KTH har lämnat till studenterna om möjligheten att överklaga beslut, dvs. om det har lämnats en överklagandehänvisning. De tio granskade ärendena om tillgodoräknande innehöll såväl beslut om bifall eller delvis bifall som avslag på ansökningar om tillgodoräknande. Inte i något fall har besluten haft en överklagandehänvisning.

2013-06-25

Reg.nr
32-180-13

KTH har senare kommenterat denna omständighet och uppgett bl.a. att besluten expedieras per e-post och att det då skickas med en överklagandehänvisning som en bilaga, om beslutet går studenten emot.

Registrator

Vid besöket hos KTH:s registrator inhämtades först en lista på ärenden om anstånd med att påbörja studier. Samtliga ärenden om anstånd från år 2011-2012 (nio stycken) kopierades sedan för närmare granskning. Syftet var främst att kontrollera vilken information som KTH har lämnat till studenterna om möjligheten att överklaga beslut. I sex av ärendena hade anstånd beviljats av KTH, ett ärende var ännu inte avslutat och två ärenden innehöll beslut om avslag på ansökan om anstånd. Båda avslagsbesluten innehöll överklagandehänvisning.

Vidare inhämtades även kopior av handlingarna i 17 överklagade ärenden som under perioden 2011-11-01–2012-10-31 registrerats i KTH:s diarium men som aldrig kommit in till ÖNH. Syftet var att granska varför överklagandena inte överlämnats till ÖNH. I 15 av de granskade ärendena hade s.k. upprättning skett, dvs. KTH hade omprövat sitt beslut till fördel för den klagande. I ett ärende kom överklagandet in till KTH den 19 juli 2012 och registrerades därefter den 17 augusti samma år. Såvitt framgått hade den klagande anmält sig till önskad utbildning i fel antagningsomgång men senare blivit antagen till utbildningen. Överklagandet skickades därför inte vidare till ÖNH och ärendet avslutades i samband med KTH:s genomgång av ärenden i november 2012 (KTH:s dnr VS-2012-0065). Ett av ärendena visade sig inte gälla ett överklagande av KTH:s beslut, utan avsåg ett brev om ett ärende vid Statens överklagandenämnd (KTH:s dnr A 2012-0549).

Universitetskanslersämbetets bedömning

Möjligheten för den enskilde att få ett överklagande prövat inom rimlig tid är en viktig rättssäkerhetsfråga. Att ett överklagande inte överlämnas till överinstansen, utan i stället blir liggande hos lärosätet en längre tid, undergräver syftet med överklaganderätten och innebär en fara för rättssäkerheten.

Det har under en lång tid förekommit brister i KTH:s hantering av överklaganden. Det har inte rört sig om något enstaka fall. Högskoleverket har sedan tillsynsbesöket 2005 påtalat bristerna till rektor i flera tillsynsbeslut och rapporter.

Efter den nu genomförda granskningen kan Universitetskanslersämbetet konstatera att det förekommer omfattande och allvarliga brister i KTH:s hantering av överklaganden. Som redovisats överlämnades endast sex av 78 överklagandena till ÖNH inom en vecka. I drygt 80 procent av fallen dröjde överlämnandet mer än två veckor. I ett antal ärenden förekommer handläggningstider från flera månader upp till två år. Ett särskilt stötande fall är det antagningsärende inför höstterminen 2010 där överklagandet kom in till KTH den 12 maj 2010 men överlämnades till ÖNH först den 24 februari 2012. ÖNH biföll överklagandet den 15 juni 2012, dvs. drygt två år efter överklagandet (ÖNH:s beslut 2012-06-15, reg.nr 33-206-12). Dessa handläggningstider för överlämnande av överklaganden är förstas fullständigt oacceptabla.

2013-06-25

Reg.nr
32-180-13

Bristerna kan delvis bero på okunskap om vad som är beslutsmyndighetens uppgift när ett beslut har överklagats. I ett av ärendena har KTH således valt att utreda ärendet vidare i stället för att lämna över överklagandet till ÖNH, vilket fördröjt handläggningen avsevärt (KTH:s dnr VS-2012-0076). Rätten att överklaga ett myndighetsbeslut disponeras emellertid ensidigt av den enskilde som berörs av beslutet. Det ankommer inte på högskolan att göra någon utredning av huruvida avsändaren verkligen hade för avsikt att överklaga, om detta tydligt framgår av skrivelsen. Endast om det överhuvudtaget inte går att utläsa vad avsändaren avser med skrivelsen bör kontakt tas med honom eller henne (se JO:s beslut 2005-04-15, dnr 2164-2004). I KTH:s yttrande till ÖNH har det dessutom felaktigt angetts att "KTH avslår således överklagan". Den enskilde kan därigenom felaktigt getts intrycket av att ha fått sin sak slutligt prövad av underinstansen.

Universitetskanslersämbetet konstaterar att de brister som redovisats främst avser antagningsärenden vid KTH.

Det går inte att dra slutsatsen att avsaknaden av överklaganden i ärenden om *anstånd med att påbörja studier* beror på felaktigt informationen från lärosätets sida. Överklagandehänvisning har getts i anslutning till de beslut som granskats. Vid tillsynsbesöket framgick att det även förekommer en viss "pragmatisk" syn på hanteringen, vilket innebär att det förs en dialog med studenten (den sökande) som inte alltid leder till formella beslut som går att överklaga. Universitetskanslersämbetet vill framhålla att ett sådant synsätt kan försvåra för den enskilde att ta tillvara sin rätt. KTH bör alltid informera om möjligheten att lämna in en ansökan för att få ett beslut, som kan överklagas. KTH bör också förbättra hanteringen genom att införa särskilda ansökningsblanketter samt ge tydlig information på sin webbplats om möjligheten att överklaga besluten. KTH bör alltså se över sina rutiner på området.

Ett liknande "pragmatiskt" synsätt på ärendehanteringen kan förekomma vid KTH även i fråga om ärenden om *studieuppehåll*. Åtminstone vid skolan för teknikvetenskap verkar det, enligt vad som framkommit, inte ha fattats några skriftliga beslut i ärendena utan studieuppehållen har registrerats direkt i Ladok. Ett ärende om studieuppehåll bör dock alltid avslutas med ett skriftligt beslut (jfr Hellners & Malmqvist, Förvaltningslagen med kommentarer, 3 uppl. 2010, s. 234, även SOU 2010:29, s. 483 f.). Registreringen i sig ska inte vara lärosätets beslut. Vid avslagsbeslut ska också en överklagandehänvisning lämnas. På så sätt ges studenten möjlighet att ta tillvara sin rätt i ärendet.

Vid tillsynsbesöket har Universitetskanslersämbetet inte kunnat klarlägga om KTH har lämnat överklagandehänvisningar i anslutning till de granskade avslagsbesluten om *tillgodoräknande av utbildning*. Vidare noterar Universitetskanslersämbetet att den överklagandehänvisning som finns på lärosätets ansökningsblankett för tillgodoräknande inte är korrekt. Den anger att överklagandet ska ges in tre veckor efter det att beslutet meddelades. Det korrekta är att överklagandet ska ha kommit in senast tre veckor från den dag då den klagande fick del av beslutet. Högskoleverket påpekade detta för KTH redan i samband med tillsynsbesöket år 2005 och verket förutsatte då att felaktigheterna skulle åtgärdas. Det är anmärkningsvärt att KTH trots tidigare påpekande ännu inte åtgärdat ett fel som är så enkelt att rätta till.

2013-06-25

Reg.nr
32-180-13

Sammantaget är Universitetskanslersämbetet starkt kritiskt till hanteringen av överklaganden vid KTH. Att hanteringen på senare tid kan ha förbättrats inom vissa områden förändrar inte ämbetets övergripande bedömning.

Granskningen visar samtidigt att KTH – trots tidigare kritik och påpekanden från Högskoleverket – inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att komma tillrätta med bristerna. Någon adekvat uppföljning av hanteringen tycks inte ha skett från lärosätets sida. Det finns också ett behov av nya centrala riktlinjer för den närmare hanteringen av överklaganden, särskilt då handläggningen av vissa ärendetyper sker vid KTH:s skolor, som kan ha olika förutsättningar att klara av hanteringen. Frånvaron av riktlinjer verkar skapa osäkerhet hos delar av personalen om hanteringen av överklaganden. Samtidigt är intrycket från tillsynsbesöket att det finns en vilja bland personalen att göra rätt. KTH anförde 2009 att man övervägde att utfärda riktlinjer om den närmare hanteringen av överklaganden. Det är anmärkningsvärt att KTH, trots tidigare kritik från Högskoleverket och egna uttalanden om att se över frågan, fortfarande inte har fastställt sådana riktlinjer på alla områden. Mot denna bakgrund är Universitetskanslersämbetet starkt kritiskt till att KTH inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att komma tillrätta med problemen.

Vid en sammanfattande bedömning riktar Universitetskanslersämbetet allvarlig kritik mot KTH för lärosätets hantering av överklaganden.